

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

3–7. oktobar 2022.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Oktobar 2022.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 07. 10. 2022.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	3.639,66	1,51%	-17,28%
Dow Jones Industrial	SAD	29.296,79	1,99%	-15,70%
NASDAQ	SAD	10.652,40	0,73%	-27,31%
Dax 30	Nemačka	12.273,00	1,31%	-19,53%
CAC 40	Francuska	5.866,94	1,82%	-11,11%
FTSE 100	Velika Britanija	6.991,09	1,41%	-1,23%
NIKKEI 225	Japan	27.116,11	4,55%	-2,03%
Shanghai Composite*	Kina	3.024,39	0,00%	-15,24%

Izvor: Bloomberg.

* Nivo indeksa na dan 30. 9. 2022. i 30. 9. 2021. zbog neradne nedelje.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY	1w		YoY		
EUR/USD	0,9761	-0,30%	-15,53%	USD/EUR	1,0245	0,29%	18,40%
EUR/GBP	0,8796	0,00%	3,69%	USD/GBP	0,9010	0,28%	22,72%
EUR/CHF	0,9696	0,67%	-9,63%	USD/CHF	0,9933	0,97%	6,99%
EUR/JPY	141,81	0,10%	9,94%	USD/JPY	145,27	0,38%	30,14%
EUR/CAD	1,3380	-0,85%	-7,78%	USD/CAD	1,3708	-0,56%	9,16%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	0,66%	1,4	122,4	3,05%	7,0	300,0	2,19%	-0,2	213,6	0,44%	0,3	115,4
1M	0,78%	10,4	134,5	3,27%	23,2	321,8	2,36%	10,2	229,8	0,12%	14,3	83,8
3M	1,29%	11,5	183,5	3,74%	14,6	368,4	3,24%	1,2	313,5	-0,10%	4,8	62,6
6M	1,90%	8,8	242,3	4,10%	10,7	404,3	4,09%	-3,9	389,8	-0,34%	4,3	38,4
12M	2,55%	-0,4	303,4	4,33%	6,3	-	4,89%	-11,7	453,6	-0,52%	2,2	20,1

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T4 (u %)
Evropska centralna banka	0,75*	0,75	8. 9. 2022.	27. 10. 2022.	2,00
Federalne rezerve SAD	3,00–3,25	0,75	21. 9. 2022.	2. 11. 2022.	4,25–4,50
Banka Engleske	1,75	0,50	22. 9. 2022.	3. 11. 2022.	4,75
Banka Kanade	3,25	0,75	7. 9. 2022.	26. 10. 2022.	4,00
Narodna banka Švajcarske	0,50	0,75	22. 9. 2022.	15. 12. 2022.	1,00

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 1,25%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu, evro je oslabio za 0,29% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 0,9726 do 0,9999 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 0,9761 do 0,9970 (vrednost na kraju dana, Bloomberg Composite London).

Početkom nedelje funta je ojačala prema dolaru, nakon što je britanska Vlada objavila da odustaje od smanjenja najviše poreske stope na dohodak, što je samo jedna od mera u okviru novog fiskalnog plana koji je predstavljen 23. septembra. **Evro je u ponedeljak blago ojačao prema dolaru, za oko 0,2%, na nivo od oko 0,98 dolara za evro.** Konačni podaci za PMI proizvodnog sektora u zoni evra pokazali su da je proizvodna aktivnost dodatno smanjena u septembru, jer je rastuća kriza uticala na pad tražnje potrošača, dok su troškovi za energiju ograničavali proizvodnju.

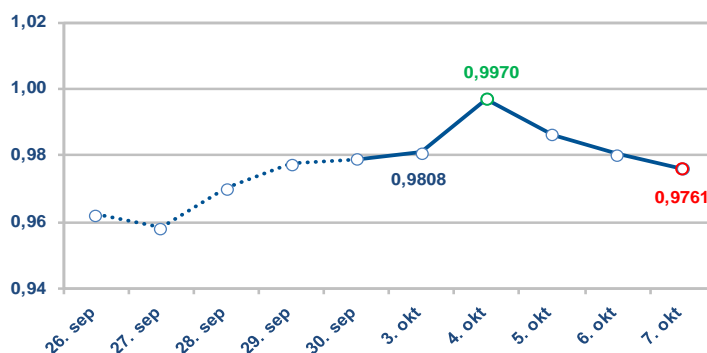
Dolar je u utorak pao prema većini glavnih valuta usled pada prinosa na državne obveznice SAD, nakon što je centralna banka Australije iznenadila investitore povećanjem kamatnih stopa manjim od očekivanog. **Evro je ojačao za 1,65%, na nivo blizu pariteta prema dolaru,** oporavljajući se od dvadesetogodišnjeg minimuma od 0,9536 dolara za evro zabeleženog 26. septembra. Kretanje dolara i stopa prinosa odražava stavove učesnika na tržištu da bi nedavna zabrinutost za privredni rast mogla biti dovoljna da primora Federalne rezerve i druge centralne banke da postanu manje agresivne u svojoj borbi protiv inflacije. Takođe, ekonomski podaci pokazuju da je broj otvorenih radnih mesta u SAD pao na 10,053 mln u avgustu, najviše u gotovo dve i po godine.

U izveštajnom periodu evro oslabio prema dolaru za 0,29%

Međutim, sredinom nedelje dolar se oporavio, nadoknađivši gotovo celokupan pad od prethodnog dana, pošto su investitori bili ponovo uvereni da je agresivan stav FED-a o kamatnim stopama verovatno nepromenjen, pri čemu je evro pao za preko 1%, na oko 0,986. U sredi je izveštaj o nacionalnom zapošljavanju ADP-a pokazao da je zaposlenost u privatnom sektoru porasla za 208 hiljada u septembru, iznad očekivanja od 200 hiljada, dok je ISM indeks uslužnog sektora bio blago iznad očekivanja. Takođe, član Odbora guvernera FED-a Džeferson ponovio je da je inflacija glavni cilj nosilaca politike i da će privredni rast trpeti u nastojanjima da se ona smanji.

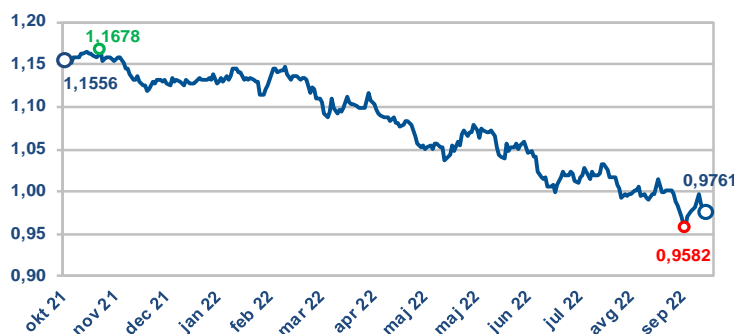
Pažnja učesnika na tržištu ove nedelje bila je usmerena i na izveštaj s tržišta rada u SAD, koji će biti objavljen u petak. Dolar je ojačao u četvrtak, usled očekivanja snažnih podataka, koji bi trebalo da zadrže FED na agresivnom putu zaoštavanja još neko vreme. **Evro je pao za 0,6% prema dolaru, na oko 0,98 dolara,** nakon objavljivanja zapisnika ECB-a s prošlomesečnog sastanka, koji je pokazao da su nosioci monetarne politike zabrinuti da bi inflacija mogla da se zadrži na izuzetno visokim nivoima.

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

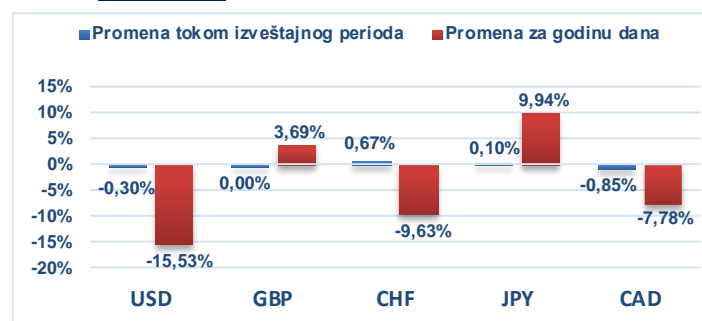
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

Krajem nedelje dolar je ojačao prema glavnim valutama, nakon podataka koji pokazuju da su poslodavci u septembru zaposlili više radnika nego što se očekivalo, što sugerise da će se FED za sada verovatno držati svoje agresivne politike pooštavanja. **Evro je u petak oslabio prema dolaru za oko 0,4%, na 0,9735 dolara.**

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 0,9761 američki dolar za evro, što je bio i najniži nivo na zatvaranju u posmatranom periodu.

Državne obveznice SAD

Prinosi državnih obveznica SAD tokom nedelje dodatno su povećani duž cele krive. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za 3 b.p. (na 4,31%), dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan oko 5 b.p. (na 3,88%), te je kriva i dalje invertovana na ovom segmentu.

Na rast prinosa tokom nedelje najviše je uticala objava dobrih ekonomskih podataka u SAD, koji ukazuju na i dalje vrlo snažno tržište rada, uz solidan rast zaposlenosti i zarada, kao i nastavak solidnog rasta ekonomske aktivnosti u septembru, pre svega u uslužnom sektoru, a uprkos visokoj inflaciji i znatno povećanim kamatnim stopama, kao i globalnim političkim i finansijskim rizicima.

Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede (NFP) u septembru je povećan za 263 hiljade. Od početka ove godine otvoreno je oko 3,75 mln novih radnih mesta, a ukupan broj zaposlenih je 153 mln, za 0,5 mln više nego u februaru 2020, pre početka epidemije. Rast zaposlenosti u oblasti usluga bio je posebno izražen i široko rasprostranjen, najviše kod ugostiteljstva i zabave, obrazovnih i zdravstvenih usluga, kao i profesionalnih i poslovnih usluga. Zaposlenost je povećana i u građevinskom i prerađivačkom sektoru, a broj radnih mesta smanjen je samo u javnom sektoru.

Stopa nezaposlenosti je ponovo smanjena na 3,5%, u skladu sa snažnim rastom zaposlenosti, a stopa participacije je blago smanjena, na 62,3%, ali je i dalje oko 1,2 p.p. ispod nivoa pre epidemije. Zarade po radnom satu povećane su za 5,0% na godišnjem nivou, dok je mesečni rast iznosio 0,3%. Kada se u obzir uzme usporavanje rasta produktivnosti, stopa rasta zarada je i dalje trostruko veća od nivoa koji bi bio u skladu sa stopom inflacije na ciljane 2%.

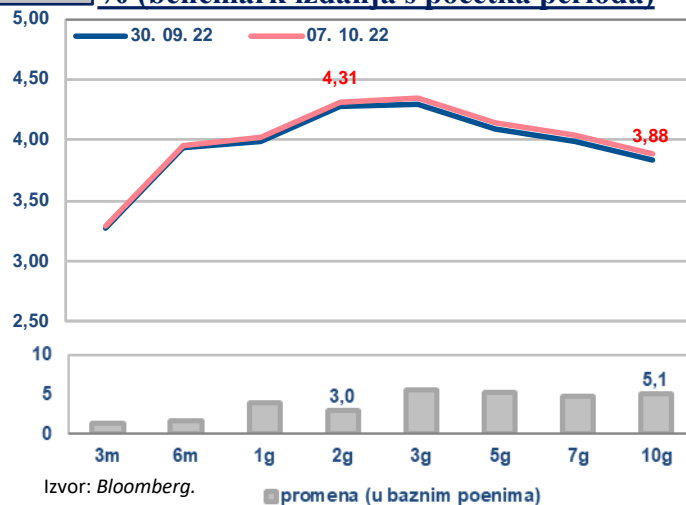
ISM indeksi ukazuju na nastavak ekspanzije u uslužnom sektoru, dok je rast u proizvodnom sektoru i dalje slab

ISM indeks uslužnog sektora za septembar iznosio je 56,7, i dalje daleko iznad granice od 50,0 (28. mesec zaredom), ukazujući na to da je ekonomija SAD ostala vrlo snažna. Rast aktivnosti je zabeležen kod 14 grana u okviru ovog sektora (od ukupno 18), dok je u dve grane zabeležena kontrakcija. Komponente poslovne aktivnosti i novih porudžbina blago su smanjene, ali su zadržane na visokom nivou, ukazujući na to da je tražnja potrošača i dalje snažna, uprkos rastu inflacije, povećanju kamatnih stopa i povećanoj zabrinutosti za ekonomske izglede. Komponenta koja se odnosi na zaposlenost povećana je treći mesec zaredom, na najviši nivo za poslednjih šest meseci, a komponenta koja se odnosi na nabavne cene nastavila da se smanjuje, peti mesec zaredom, na najniži nivo od januara 2021, ukazujući na dalje slabljenje inflatornih pritisaka.

S druge strane, ISM indeks proizvodnog sektora u septembru je imao vrednost od 50,9, manje od očekivanja (52,0) i vrednosti u avgustu (52,8). Vrednost indeksa je najniža od maja 2020. godine (na početku epidemije), ukazujući na to da su rast kamatnih stopa i visoka inflacija, ali i rotacija potrošnje ka sektoru usluga uticali na znatno usporavanje rasta proizvodne aktivnosti. Rast je ostvaren kod samo devet (od ukupno 18) grana u okviru ovog sektora, dok je kod čak sedam grana zabeležena kontrakcija. Komponente koje se odnose na nove porudžbine i zaposlenost smanjene su u zonu kontrakcije, ukazujući na pad tražnje. Komponenta koja se odnosi na nabavne cene ponovo je smanjena, šesti mesec zaredom, i na najnižem nivou je od juna 2020, pre svega usled pada cena nafte, metala i druge berzanske robe tokom septembra.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.10

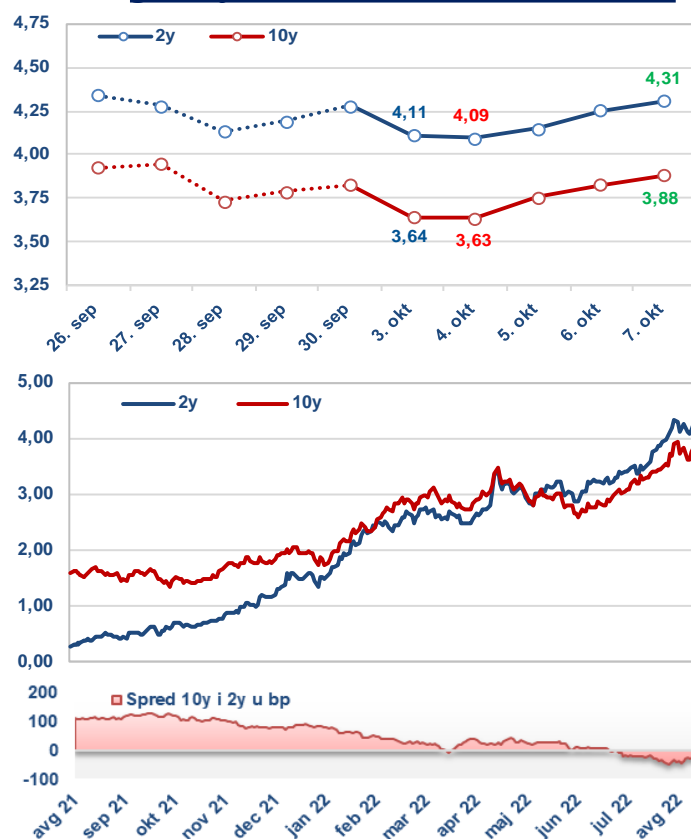
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Promena broja radnih mesta van sektora poljoprivrede, u hiljadama	Sep.	255	263	315
ISM indeks proizvodnog sektora	Sep.	52,0	50,9	52,8
ISM indeks uslužnog sektora	Sep.	56,0	56,7	56,9

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda, prinosi nemačkih državnih obveznica povećani su duž cele krive prinosa osim na delu do godinu dana, gde nisu znatnije promenjeni. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za oko 10 b.p., na 1,85%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 9 b.p., na 2,19%.

Početak nedelje prinosi na državne obveznice Nemačke i drugih zemalja zone evra padali su, usled očekivanja da bi ECB mogla zauzeti oprezniji stav u vezi s monetarnom politikom. Zabrinutost zbog daljeg ekonomskog usporavanja i potencijalnih sistemskih rizika, zbog uticaja viših stopa na visoko zadužene zemlje, izazvala je korekciju očekivanja terminalne kamatne stope (najviše kamatne stope u ovom ciklusu povećanja referentne stope).

Međutim, u drugoj polovini nedelje prinosi su ponovo porasli prema višegodišnjim maksimumima dostignutim u septembru, a analitičari smatraju da je nedavno smanjenje prinosa bilo preuranjeno, jer bi inflacija i dalje mogla da iznenadi nagore. Dodatni pritisak na rast prinosa pružio je rast prinosa američkih državnih obveznica, nakon što su podaci pokazali da je tržište rada SAD i dalje zategnuto, iako se tražnja smanjuje usled viših kamatnih stopa.

Pad maloprodaje i industrijske proizvodnje u Nemačkoj u avgustu ukazuju na neizbežnost privredne kontrakcije

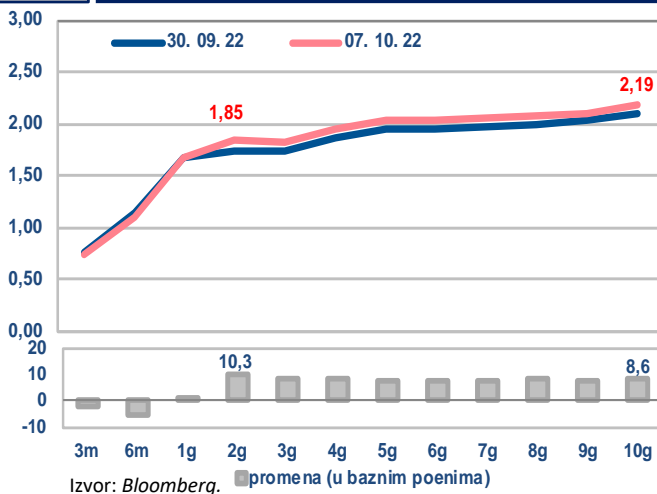
Industrijske porudžbine u Nemačkoj u avgustu su smanjene za 2,4%, više od očekivanja (-0,7%), dok je podatak za prethodni mesec revidiran znatno naviše, sa -1,1% na 1,9%. U odnosu na isti mesec prethodne godine, porudžbine su niže za 4,1% (očekivano -5,5%, prethodno revidirano sa -13,6% na -11,0%). Međutim, odlučujući faktori za razvoj proizvodnje nisu toliko tekuće narudžbine koliko dostupnost intermedijarnih proizvoda i nagli rast cena energenata, usled čega se može očekivati dalji pad proizvodnje u narednim mesecima.

Maloprodaja u Nemačkoj u avgustu je smanjena za 1,3% u odnosu na prethodni mesec, što je više od očekivanja (-1,2%), nakon što je u julu povećana za 0,7% (revidirano sa 1,9%). U odnosu na isti mesec prethodne godine, maloprodaja je niža za 1,7% (očekivano -4,1%, prethodno revidirano sa -5,5% na -5,1%).

Industrijska proizvodnja u Nemačkoj u avgustu je smanjena za 0,8% u odnosu na prethodni mesec, što je više od očekivanja (-0,5%), nakon što je u julu ostala nepromenjena (revidirano sa -0,3%). U odnosu na isti mesec prethodne godine, proizvodnja je viša za 2,1% (očekivano 2,3%, prethodno revidirano sa -1,1% na 0,8%). Problemi u lancu snabdevanja, kao i nizak vodostaj na nemačkim rekama, bili su glavni razlozi za pad industrijske aktivnosti. Pored toga, proizvodnja u energetskom sektoru opala je za 6,1% na mesečnom nivou, a u sektoru građevinarstva za 2,1%. Prema podacima Zavoda za statistiku, proizvodnja u energetski intenzivnim sektorima manja je za 2,1% mesečno i za 8,6% nego u februaru ove godine.

Visoke cene energije će sve više opterećivati industrijsku proizvodnju, ali i privatnu potrošnju, što pokazuje i pad maloprodaje, čineći kontrakciju privrede neizbežnom.

1.12 Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

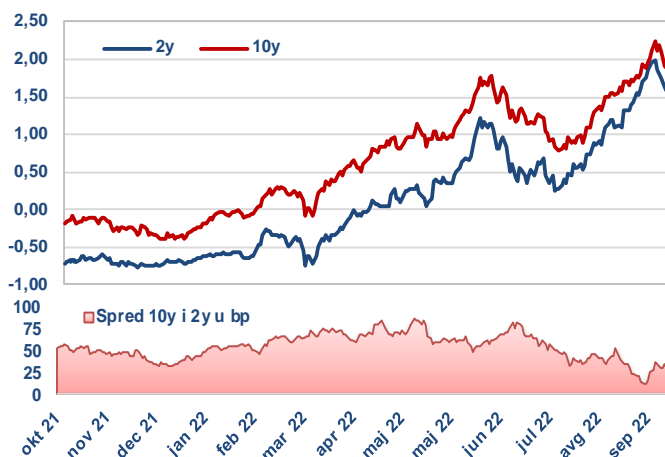
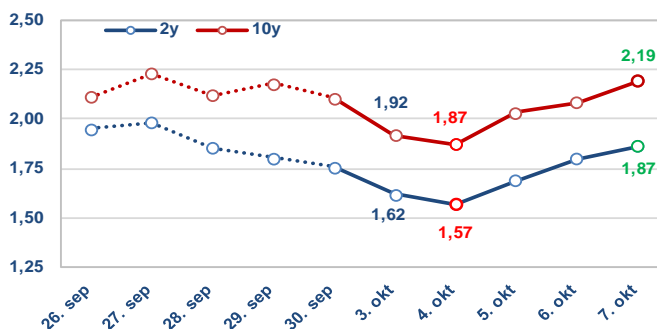

1.13 Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Industrijske porudžbine, M/M, Nemačka	Avg.	-0,7%	-2,4%	1,9%
Industrijska proizvodnja, M/M, Nemačka	Avg.	-0,5%	-0,8%	0,0%
Maloprodaja, M/M, Nemačka	Avg.	-1,2%	-1,3%	0,7%

Izvor: Bloomberg.

1.14 Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

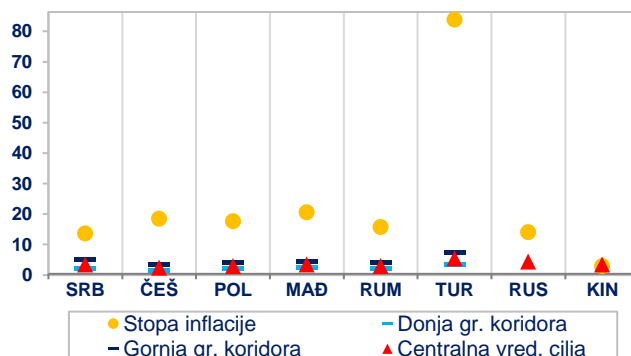
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T4, %)*
Srbija (NBS)	4,00	0,50	6. 10. 2022.	10. 11. 2022.	-
Češka (CNB)	7,00	1,25	22. 6. 2022.	3. 11. 2022.	-
Poljska (NBP)	6,75	0,25	7. 9. 2022.	9. 11. 2022.	-
Mađarska (MNB)	13,00	1,25	27. 9. 2022.	25. 10. 2022.	13,00
Rumunija (NBR)	6,25	0,75	5. 10. 2022.	8. 11. 2022.	6,60
Turska (CBRT)	12,00	-1,00	22. 9. 2022.	22. 10. 2022.	11,35
Rusija (CBR)	7,50	-0,50	16. 9. 2022.	28. 10. 2022.	7,40
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23. 10. 2015.	n/a	4,30

Izvor: Bloomberg / *T4 2022. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Rumunije je 5. oktobra povećala referentnu kamatnu stopu za 75 b.p., na nivo od 6,25%, što je premašilo očekivanja tržišnih učesnika (50 b.p.). Stope na depozitne i kreditne olakšice povećane su u istom obimu, na nivo od 5,25% i 7,25%, respektivno. Referentna stopa je od početka ciklusa pooštavanja monetarne politike povećana na devet uzastopnih sastanaka, za ukupno 500 b.p. Povećanje na poslednjem sastanku predstavlja drugo uzastopno povećanje od 75 b.p. Odluka o povećanju referentne stope doneta je u uslovima daljeg povećanja stope inflacije u Rumuniji, koja je u avgustu iznosila 15,3% YoY, što je iznad podatka iz jula od 15,0% YoY. Predstavnici Banke su istakli da bi, prema trenutnim procenama, pod uticajem potresa sa strane ponude, inflacija trebalo da nastavi s rastom do kraja godine, ali znatno sporijim tempom.

Centralna banka Poljske je 5. oktobra zadržala referentnu stopu na nepromenjenom nivou od 6,75%, dok su tržišni učesnici očekivali njeno povećanje za 25 b.p, na nivo od 7,00%. Prethodno je povećana referentna stopa na čak 11 sastanaka, u ukupnom obimu od 6,65 p.p. Odluka je u skladu sa izjavom guvernera s prethodnog sastanka Monetarnog odbora, kada je istakao da bi pauza u ciklusu povećanja referentne stope mogla uskoro da usledi, pri čemu poslednja odluka dolazi uprkos povećanju stope inflacije u Poljskoj, koja je u septembru bila na nivou od 17,2% YoY (najviši nivo u prethodnih 26 godina). Stope na depozitne i kreditne olakšice takođe su zadržane na nepromenjenom nivou od 6,25% i 7,25%.

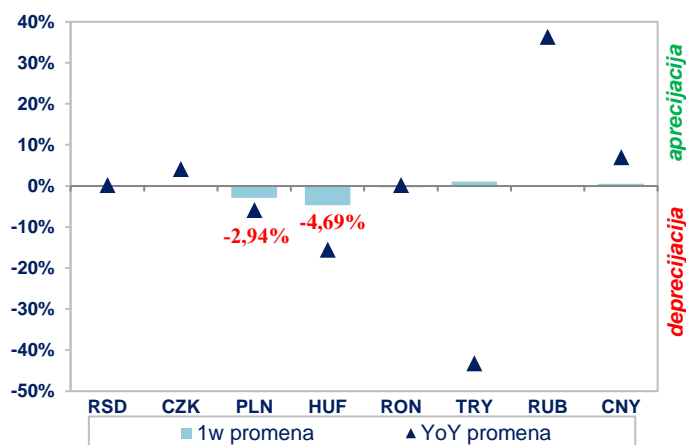
Agencija za ocenu kreditnog rejtinga Fitch zadržala je kreditni rejting Rumunije na BBB, uz negativne izgleda za njegovo dalje kretanje. Predstavnici agencije ističu da negativni izgledi za buduće kretanje kreditnog rejtinga odražavaju rizike koji potiču od krize u Ukrajini i potencijalne energetske krize u Evropi.

Stopa inflacije u Rusiji je u septembru iznosila 13,68% YoY (0,05% MoM), što je nešto iznad očekivanja analitičara od 13,59% YoY, ali znatnije ispod nivoa iz avgusta ove godine (14,3% YoY). Bazna inflacija je u septembru zabeležila rast od 17,11% YoY (17,71% YoY u avgustu).

Stopa rasta industrijske proizvodnje u Mađarskoj u avgustu je iznosila 9,3% YoY, što je znatno iznad nivoa od 6,6% iz jula ove godine, kao i iznad očekivanja tržišnih učesnika od 8,4%.

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (približna ročnost: deset godina)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	7,960	38,0	427,0
Češka (2032)	5,221	-7,2	314,2
Poljska (2032)	7,336	19,0	492,5
Mađarska (2032)	9,986	21,9	649,1
Rumunija (2032)	8,605	1,5	408,1
Turska (2031)	11,740	9,0	-623,0
Rusija (2031)	15,985*	616,5	925,5
Kina (2032)	2,744	0,0	-12,9

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters) i Srbiju (podaci iz sekundarnog trgovanja).

* Podatak od 25. 2. 2022. (poslednji raspoloživi podatak pre zabrane trgovanja državnim HoV Rusije)

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda, cena zlata je porasla za 2,15% i kretala se u rasponu od 1.691,20 do 1.723,33 američka dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

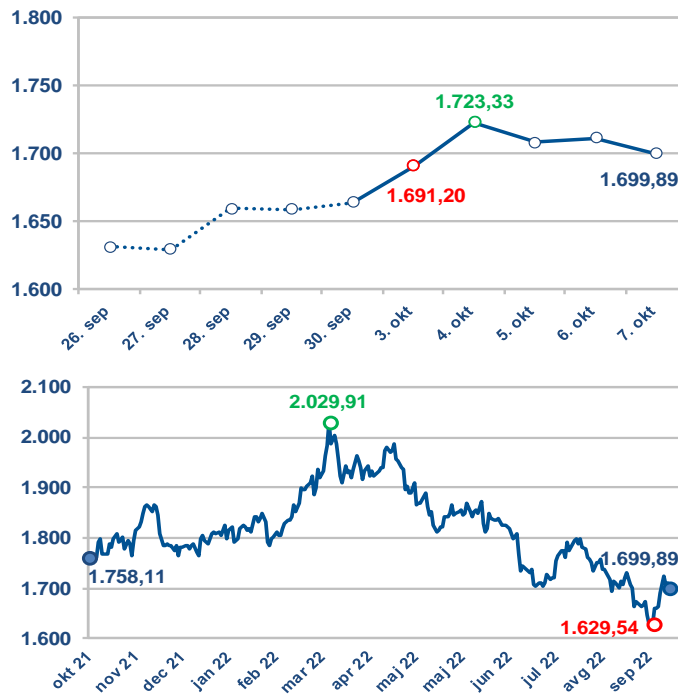
Na rast cene zlata u posmatranoj nedelji uticali su: pad vrednosti dolara početkom nedelje, uz očekivanja investitora da će FED ublažiti tempo pooštavanja monetarne politike; zabrinutost oko usporavanja globalne ekonomije i moguće pojave recesije; povećana tražnja u maloprodaji za zlatom, koje ima status zaštite od inflacije i devalvacije valuta (npr. u Ujedinjenom Kraljevstvu je, s padom vrednosti funte na najniži nivo svih vremena, zabeležen rekordni rast cene zlata u funtama), kao i smanjenje ponude i zaliha zlata u Indiji pred približavanje maksimuma sezonske tražnje zbog prethodno preusmerenog snabdevanja zlatom Kine, Turske i drugih tržišta koja su nudila više premije.

Cena zlata porasla za 2,15% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 1.699,89 dolara po unci

Na ograničenje daljeg rasta cene zlata uticali su: pooštavanje monetarnih politika centralnih banaka širom sveta zbog visoke inflacije; jačanje vrednosti dolara u drugoj polovini nedelje, kao i najave dalje agresivne monetarne politike FED-a nakon objavljivanja boljih od očekivanih podataka s tržišta rada SAD.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda, cena nafte tipa *brent* porasla je za 14,38% i kretala se u rasponu od 89,33 do 98,54 američka dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

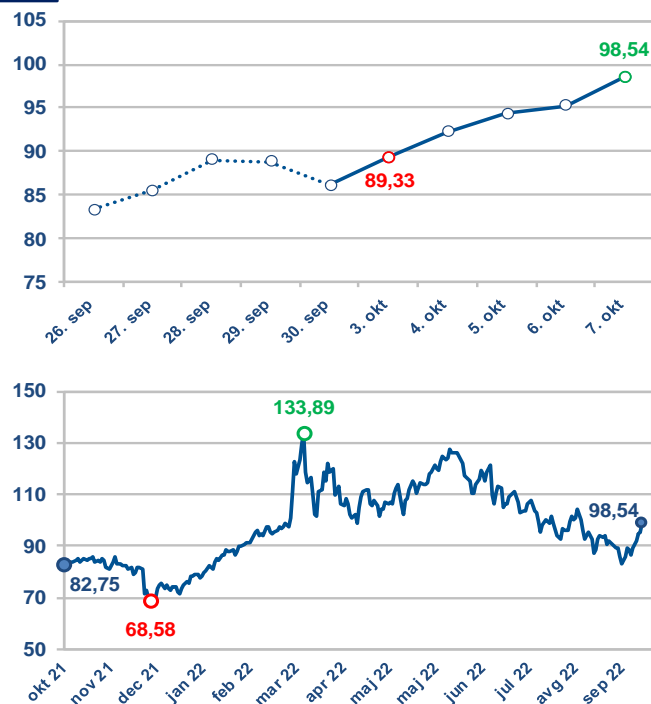
Na rast cene nafte u posmatranoj nedelji uticali su: najave EU o zabrani uvoza ruske nafte od decembra; upozorenje Rusije da neće prodavati naftu bilo kojoj zemlji koja prihvati plan za ograničenje cene nafte; odluka OPEC+ da smanji obim proizvodnje nafte za više od 2 mln barela dnevno; izveštaj Američke agencije za informacije o energetici (EIA) o smanjenju zaliha sirove nafte u SAD, kao i smanjenje broja operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije *Baker Hughes*.

Cena nafte porasla za 14,38% i na kraju posmatranog perioda iznosila 98,54 dolara po barelu

Na ograničenje daljeg rasta cene nafte uticali su: očekivanje daljeg povećanja kamatnih stopa zbog povećanja inflacije; zabrinutost zbog moguće recesije; uvođenje novog paketa sankcija EU prema Rusiji, koji uključuje ograničenje prodajne cene nafte; iznenađujuća odluka Saudijske Arabije da odustane od povećanja i ostavi nepromenjenu cenu novembarske nafte za Aziju, jačanje vrednosti dolara, kao i razmatranje hitnog usvajanja zakona o zabrani proizvodnje i izvoza nafte za pojedine kartele (*NOPEC – No Oil Producing and Exporting Cartels*) od strane administracije SAD, nakon brojnih kritika odluke OPEC+ o najvećem smanjenju proizvodnje nafte od 2020. godine.

3.2

Cena nafte tipa *brent* (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.